

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 februari 2018

Hierbij zend ik u de reactie op het verzoek van de commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap naar aanleiding van de reactie van VOS/ABB op het adviesrapport «Gewoon goed onderwijs!» van de Taskforce Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen.

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,
A. Slob

Reactie op VOS/ABB n.a.v. het adviesrapport van de Taskforce Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen

In reactie op het adviesrapport «Gewoon goed onderwijs» van de Taskforce Zeeuws-Vlaanderen onderschrijft VOS/ABB het merendeel van de aanbevelingen, maar spreekt haar verbazing uit over de door de Taskforce voorgestelde opheffing van het openbaar voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen. De Taskforce heeft echter samen met de betrokken schoolbesturen, Raden van Toezicht, medezeggenschapsraden, gemeenten en provincie de benodigde stappen gezet om het openbaar voortgezet onderwijs binnen de nieuwe schoolorganisatie te garanderen.

Voorgeschiedenis

Zeeuws-Vlaanderen heeft al jaren te kampen met demografische krimp. Verschillende initiatieven, zoals de Onderwijsautoriteit Zeeland (OAZ), hebben getracht om een oplossing te vinden voor de combinatie van bevolkingsdaling, grote reisafstanden en weglek van leerlingen naar België.

Recent is de situatie in Zeeuws-Vlaanderen in een stroomversnelling gekomen, nadat de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) de Stichting Voortgezet Onderwijs in West Zeeuwsch-Vlaanderen onder aangepast financieel toezicht heeft geplaatst.¹ De inspectie constateerde dat het Zwin College in Sluis na het schooljaar 2017–2018 niet meer in staat is om haar leerlingen onderwijs te bieden. In haar rapport schetst de inspectie drie scenario's voor het Zwin College:

1. een oplossing vinden op eigen kracht,
2. een oplossing door middel van samenwerking, fusie of overdracht aan een of meer andere besturen, of
3. een faillissement.

Taskforce Zeeuws-Vlaanderen

In reactie op het inspectierapport hebben de besturen van het Zwin College, De Rede, het Zeldenrust-Steelantcollege en het Reynaert College in augustus 2017 de Taskforce Zeeuws-Vlaanderen ingesteld. De Taskforce kreeg een bredere opdracht dan alleen het opstellen van een herstelplan voor het Zwin College. De Taskforce diende een breed gedragen plan van aanpak te ontwikkelen voor een regionaal onderwijsontwerp dat breed en duurzaam voortgezet onderwijs biedt.

In het op 30 oktober 2017 verschenen eindadvies stelt de Taskforce een samenhangend pakket aan maatregelen voor waarmee het voortbestaan van het Zwin College veilig gesteld wordt en een breed en algemeen toegankelijk voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen wordt gegarandeerd. Het fundament van het eindadvies wordt gevormd door verregaande bestuurlijke samenwerking tussen de vier vo-scholen en een meer doelmatige inrichting van het voortgezet onderwijs.

Openbaar voortgezet onderwijs

VOS/ABB richt zich in haar e-mail van 22 november 2017 op de Taskforce-adviezen om enerzijds de Zeeuws-Vlaamse scholen bestuurlijk te laten fuseren en anderzijds de twee Terneuzense scholen institutioneel te laten fuseren. VOS/ABB stelt dat deze twee adviezen in strijd zijn met de

¹ Rapport aanpassing van het toezicht financiële continuïteit Stichting Voortgezet Onderwijs in West Zeeuwsch-Vlaanderen (40692, Zwin College) (Inspectie van het Onderwijs, 20 september 2017).

Grondwet en de Wet op het voortgezet onderwijs, omdat hiermee het openbaar voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen opgeheven worden.

In de periode van augustus tot en met december 2017 hebben de scholen zich uitvoerig gebogen over de vraag hoe een breed aanbod aan hoogwaardig, zo veel mogelijk thuisnabij, aantrekkelijk en concurrerend onderwijs vormgegeven kan worden. De Taskforce heeft een onderwijsmodel uitgewerkt dat duurzaam is, inclusief een gezonde bedrijfsvoering en governancestructuur.

Verschillende scenario's zijn de revue gepasseerd, zoals de samenwerkingschool voortgezet onderwijs, waarna de schoolbesturen in zorgvuldig overleg met hun personeel, ouders, leerlingen, gemeenten en provincie hebben gekozen voor een bestuurlijke fusie van het Zwin College, De Rede, het Zeldenrust-Steelantcollege en het Reynaert College tot een stichting op algemeen-bijzondere grondslag. Daarnaast fuseren De Rede en het Zeldenrust-Steelantcollege tegelijkertijd tot een school met de grondslag PC/RK.

Kort na het verschijnen van het adviesrapport heeft de Taskforce een addendum op het rapport gepubliceerd. Het addendum verduidelijkt onder meer de positie van het openbaar onderwijs in de nieuwe fusieschool:

Pagina 16, bij besluiten schoolbesturen wordt besluit A.1.b gewijzigd in:

«Het aangaan van een «institutionele fusie» tussen de scholen van De Rede en het ZSC. De grondslag van deze nieuwe school is bijzonder (RK/PC). De statuten bevatten waarborgen voor de brede, algemene toegankelijkheid van de school voor alle leerlingen ongeacht hun denominatieve voorkeur en doen recht aan de oorsprong van beide scholen.»²

Concluderend

VOS/ABB stelt dat de Grondwet en de Wet op het voortgezet onderwijs uitgaan van alomtegenwoordigheid van openbaar onderwijs. Deze veronderstelling is echter niet terug te vinden in de Grondwet of de Wet op het voortgezet onderwijs. De Grondwet geeft in artikel 23 lid 4 gemeenten de opdracht te voorzien in een genoegzaam aantal openbare scholen, waarbij bij wet van dit uitgangspunt kan worden afgeweken.³ Dit betekent niet dat er ook in elke gemeente een school voor openbaar voortgezet onderwijs moet zijn.

Essentieel is dat voortgezet onderwijs voor alle jongeren breed toegankelijk en kosteloos is. De Taskforce heeft een gedegen plan opgesteld om dit te bewerkstelligen. Met dit doel voor ogen hebben alle betrokkenen in overleg met ouders, leerlingen en personeel, inclusief de gemeente Terneuzen en de provincie Zeeland, ingestemd met de voorgestelde fusies.

² Addendum bij het advies Taskforce Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen d.d. 8 november 2017 (Taskforce Zeeuws-Vlaanderen, Terneuzen november 2017).

³ In elke gemeente en in elk van de openbare lichamen, bedoeld in artikel 132a, wordt van overheidswege voldoende openbaar algemeen vormend lager onderwijs gegeven in een genoegzaam aantal openbare scholen. Volgens bij de wet te stellen regels kan afwijking van deze bepaling worden toegelaten, mits tot het ontvangen van zodanig onderwijs gelegenheid wordt gegeven, al dan niet in een openbare school.

Ik onderschrijf de stelling van VOS/ABB dan ook niet dat in Zeeuws-Vlaanderen het duale systeem uitgehold wordt. De betrokken schoolbesturen hebben in overleg met hun Raden van Toezicht en medezeggenschapsraden gekozen voor een institutionele fusie tot een school op algemeen-bijzondere grondslag.